

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Αυτό το παράδειγμα παρακίνησε κάποιον παπουτσή να διδάξει σε (ένα) κοράκι τον ίδιο χαιρετισμό. Για πολύ καιρό κόπιαζε μάταια· κάθε φορά που το πουλί δεν απαντούσε, ο παπουτσή συνήθιζε να λέει: «Έχασα το λάδι και τον κόπο μου» («Κρίμα στον κόπο μου»).

Αν, όμως, ίσως κατά τύχη πέσουν, όπως συμβαίνει συνήθως, τότε γίνεται κατανοητό (καταλαβαίνουν) πόσο τους έλειπαν οι φίλοι. Αυτό είναι εκείνο που λένε ότι είπε ο Ταρκύνιος, όταν ήταν εξόριστος: «τότε κατάλαβα ποιους είχα πιστούς φίλους, ποιους άπιστους, όταν δε μπορούσα πια να ανταποδώσω τη χάρη ούτε στον ένα ούτε στον άλλον».

Η Πορκία, η σύζυγος του Βρούτου, όταν έμαθε το σχέδιο του άνδρα της για τη δολοφονία του Καίσαρα, ζήτησε ένα μαχαιράκι μανικιουρίστα τάχα για να κόψει τα νύχια της και με αυτό πλήγωσε τον εαυτό της επειδή (της) γλίστρησε δήθεν κατά τύχη. Έπειτα, ο Βρούτος, αφού κλήθηκε στην κρεβατοκάμαρα από τις κραυγές των υπηρετριών, ήρθε για να την μαλώσει, διότι τάχα είχε κλέψει την τέχνη του μανικιουρίστα.

B.1α. *parem* → **pari**

diu → **diutius**

inopes → **inopum**

hoc → **haec**

quos → **quo**

neutris → **neuter**

cultellum → **cultelli**

unguium → **ungues**

se → **mihi**

eam → **eius**

B1β. *Id exemplum sutorem quendam incitavit*

↓   ↓   ↓   ↓   ↓

Ea exempla sutores quosdam incitaverunt/-ere

B2. *doceret* → **doctu**

respondebat → **respondendo**

solebat → **solentium**
perdidi → **perdam**
fit → **faciendus**
ceciderunt → **casuris**
fuerint → **sunto**
dixisse → **diceremur**
ferunt → **fert**
referre → **referre**
interficiendo → **interfice**
cognovisset → **cognoscetis**
elapso → **elaberentur**
resecandorum → **resecuerit**
obiurgandam → **obiurgavisse**

Γ1α. postquam **vocatus est / vocatus erat**

Η πρόταση εκφέρεται με οριστική, διότι ο χρονικός σύνδεσμος postquam περιγράφει την πράξη μόνο χρονικά, και, συγκριμένα χρόνου Παρακειμένου ή Υπερσυντελικού, διότι δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

Γ1β. «**Quos fidos amicos habui?**»

Γ1γ. Homines dicunt **Porciam**, Bruti **uxorem**, cultellum tonsorium **poposcisse**

Γ1δ. Quod **Tarquinius** dixisse fertur **exulans**

Μετά από προσωπικό ρήμα λεκτικό ή δοξαστικό παθητικής φωνής το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου ταυτίζεται με το υποκείμενο του ρήματος και τίθεται σε πτώση ονομαστική (άρση του λατινισμού του ειδικού απαρεμφάτου).

Γ2α. Id exemplum sutorem quendam incitat, ut corvum **doceat** parem salutationem.

Η βουλητική πρόταση μετά από ρήματα εξάρτησης αρκτικού χρόνου εκφέρεται με υποτακτική (διότι το περιεχόμενό της είναι επιθυμητό) και χρόνου Ενεστώτα και αναφέρεται στο παρόν. Παρατηρείται ιδιομορφία στην ακολουθία χρόνων, καθώς η βούληση δηλαδή είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός κύριας με τη δευτερεύουσα)

κι όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της.

Γ2β. Quodsi forte caderent, tum **intellegeretur/intelligeretur**
Quodsi forte **cecidissent**, tum **intellectum esset**

Γ2γ. • ut eam obiurgaret [τελική πρόταση]

• qui eam obiurgaret [αναφορικο-τελική πρόταση]

• obiurgatum [σουπίνο]

• eius obiurgandae causa/gratia (υποχρεωτική γερονδιακή έλξη από το «eam obiurgandi causa/gratia» όπου το γερούνδιο είναι εμπρόθετο, με αντικείμενο σε αιτιατική όχι, όμως, ουδέτερο αντωνυμίας ή επιθέτου)

Σύντομο σχόλιο: Βατά κι εύκολα χαρακτηρίζονται τα θέματα των Λατινικών που για άλλη μία χρονιά απαιτούσαν την εστιασμένη προσοχή των μαθητών στους ζητούμενους τύπους. Απουσίαζε η άσκηση συντακτικής αναγνώρισης μεμονωμένων όρων του κειμένου, αλλά οι μετασχηματιστικές ασκήσεις κάλυπταν μεγάλο μέρος από τη διδακτέα ύλη.

**Από το Κλασικό Τμήμα του Φιλολογικού Τομέα των
Φροντιστηρίων «Πουκαμισάς Ηρακλείου»
συνεργάστηκαν: Αναγνωστάκη Σ., Παγωμένου Μ.,
Πυργιανάκη Χ.**